

je izjavio, da hrvatski zastupnici imaju isto tako kao i svi ostali pravo svaki dan u saboru govoriti i da se s toga hrvatska zastava može svaki dan izjesiti, i da će orediti, da se od sada istakne uvijek uz magjarsku i hrvatska zastava na zgradi parlamenta.

Pregovori između hrvatske stranke i starješćanaca u pitanju kandidature za zadarskom izbornom kotaru nisu doveli ni do kakva rezultata te se odbori razdvoje, a svaka stranka postaviće će svog kandidata. Ovo će imati upliva i na izbornu gibanje u cijeloj Dalmaciji, te se već sada javlja, da će starješćanci proglasiti kandidature u svih izbornih kotarima Dalmacije.

Crna Gora.

Kneгинja Milena odputovala je iz Rima u Crnu Goru u pratnji svog sina prijestolonasljednika Danila, te crnogorskih princeza Milice i Vere i srbske princeze Jelene.

Izborna pravo za crnogorsku narodnu skupštinu imade po novom izbornom redu svaki crnogorski državljanin, koji je navršio 21 godinu. Birati se može samo osobno. Svaki kandidat ima svoju škrinju. Izbornik dobije od predjednika izborne komisije krugljicu, koju baci u jednu škrinju ali se mora dotaknuti sviju škrinjava tako, da se neznau u koju je škrinju spustio krugljicu.

Srbija.

Dne 7. u sjednici skupštine interpellirao je mladoradikal Drašković vladu, da li je istina, da su Austro-Ugarska i Rusija predale nedavno srbskoj vladi notu, u kojoj se zahtjeva, da se ograniči djelatnost srbskih ustaskih četa u Staroj Srbiji i Macedoniji. Konačno pita interpellant, otkad je neodvisna Srbija stavljena pod nadzor spomenutih velevlasti. Ministar-predsjednik Pašić odgovara, da su austro-ugarska i ruska vlada samo prijateljski upozorile srbsku vladu na djelatnost srbskih ustasčkih četa u Macedoniji i da je srbska vlada izjavila, da će moralno djelovati, kako bi se ograničila ta djelatnost, ali da Turska ima zadaću, da na svom području čuva red i mir.

Bugarska.

U Sofiji je demokratska stranka održavala prosvjednu skupštinu protiv vlade, kojoj je prisustvovala velik broj ljudi. Govornici su oštro kritikovali zadnje mjere vlade, te pozvali da se boj protiv vlade nastavi.

Ministarsko je vijeće zaključilo, da se ima što skotrije ponovno otvoriti sveučilište u Sofiji, te će vlada poduzeti sve shodne korake. Pri namještenju sveučilištnih profesora nađići će vlada na znatne poteškoće, jer je zaključila imenovati samo one profesore, koji se budu podvrgli novom sveučilištnom zakonu i statutu. Drži se, da će više srednjoskolskih profesora postati sveučilištnim docentima, a možda će se pozvati i neke profesorske sile iz inozemstva.

Rusija.

Londonski „Daily Mirror“ priobćuje senzacionalnu vijest, da će se car Nikola još ovog mjeseca odući prijestolja i da će jedini carev brat, veliki knez Mihajlo, preuzeti regenciju sve dok prijestolonasljednik Aleksij ne bude punoljetan. Veliki knez Mihajlo pođić će polovicom ovog mjeseca u Windsor, gdje će se sastati sa svojom budućom zaručnicom princezom Viktorijom od Schleswig-Holsteina, nećakinjom kralja Eduarda. Put carice-udove Marije Feodorovne u London bio je u svezi s ovim zarukama. Princeza izjavila se je spremnom preći na pravoslavlje. — Rusko poklarsstvo u Londonu najenergičnije oprovrgava ovu vijest a isto to čini i dvorski maršal princeze Viktorije. Unatoč tim demencijama tvrdi „Daily Mirror“, da je vijest sasvim iz pouzdana izvora.

Car dobiva danonice veliku mnoštinu molbenica, da s mjesta raspusti državnu dumu, koju označuju revolucionarnom. Ove mol-

benice potječu sve iz istog vrela, te su djelo „saveza pravila ruskih ljudi“. U ondješnjim političkim krugovima već su zabrinuti, da bi car ovom prilikom reacionaraca možda ipak mogao popustiti i dumu raspustiti, što bi moglo za Rusiju imati kobnih posljedica.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinski kotar:

Izborni pokret u Pulji. Sinoć je u dvorani „Narodnog Doma“ održavala naša stranka veliku izbornu skupštinu, kojoj je prisustvovalo izvanredno mnogobrojno občinstvo. Računa se da je bilo preko 1000 naroda. Toliko našega naroda, još ne vidjemo na okupu u Pulji kod izbornog sastanka. Oduševljenje pak i posebno zanimanje za nastajne državne izbore u našem narodu u Pulji, ovoga puta je vrlo utješljivo, te po tome sudeć, stvari za našeg kandidata veuće. g. dra Matka Laginju stoje vrlo dobro.

Skupštinu je otvorio ovdješnji odvjetnik g. dr. Ivan Zucconi, koji je vatretnim riječima predložio rad kamorice i njezinog vodje Rizzia. Govorili su još gg. Niko Mardešić, Lacko Križ i Ante Belanić, koji su svi crtili pogubni rad i neprijateljstvo kamorice prema svemu što je naše a s druge strane istakli neprolazne zasluge dra. M. Laginje. Sakupljen narod je više puta prekinuo govornike burnim pljeskanjem i oduševljenim poklicima: Živio dr. Laginja! Skupština je tekla vrlo mirno i dostojanstveno, što je bilo valjda zazorno nekomu nazovi socijalistu Jelčiću, zavodenom zanešenjaku, koji je kušao da pomuti onaj liepi mir i red što je vladao u narodu. Nu nije mu uspelo, jer nije došao do riječi.

Na koncu razišao se narod mirno srcem punim oduševljenja za našega kandidata dra. Matka Laginju.

Nova trgovačka luka u Istri. Bečke su novine javile, da je predsjednik pomorske oblasti Ebner došao u Pulju, da pregleda novu osnovu prema kojoj bi se u zaljevu medulinom na jugu od Pule imala sagraditi nova luka. Držimo, da ova osnovu nije ni najmanje podesna, jer ako se radi ratne mornarice hoće da gradi nova trgovačka luka, osobito s obzirom na trgovačku plovidbu, onda bi svakako bio zgodniji zaljev verudski. Parobrodi naime ne bi trebali da obadju preamanturški rt, te bi uštedili najmanje sat i pol svog puta, a verudski zaljev kao mnogo bliži Pulji zašćićuje kud i kamo zgodnije, a i jeftinije je.

Novo skladište piva. Danas je otvorio g. Lacko Križ u Pulji skladište piva iz tvornice česke dioničke pivovara u Budjevojicah, poznate i na glasu pive pod imenom „Budjevoička piva“.

Iza glasovite pilzenjske pive ova je najbolja česka piva.

Upozorujemo gostioničare i kčmare na današnji oglas u našem listu.

Školska oblast i „Legin“ biljeg. Prijatelj iz Vodnjanske javlja nam skoro neverjetatnu vijest. Mjestno školsko vijeće u Vodnjanu stavlja naime na službene spise, upravljene pojedinim ravnateljstvom pučkih škola onog okružja biljege društva „Legis Nazionale“. Mi neznamo doista kako da okristimo takovo postupanje one školske oblasti, koja zaboravlja na svoje dužnosti i na svoj službeni položaj. Hjelji bismo čuti, što bi kazali Talijani kad bi koje hrvatsko školsko vijeće tako postupalo s talijanskim skolama. Značiželjni smo da li je to poznato c. k. kot. škol. vijeću u Pulji i da li ono odobrava takovu nedozvoljenu agitaciju.

Voloski kotar:

Židovski „Plecolo“ kao omot službenim spisom. Iz Voloskog kotara pišu nam: Naše političke oblasti u Istri hoće da i izvanjskim načinom pokažu svojo

postovanje i svoju ljubav do glasila trećanskih židova. Nije im ba dosta, što ga podupile i čita većina političkih činovnika, već mu oni služe i za reklamu tim, što ga šalju na predredjene oblasti kao omot svojim službenim spisom. I kod naših javnih oblasti je taj list ne samo doimačen i dobro viđen, već također i vrlo cijenjen i pažen. Među osobite prijatelje toga lista valja ubrojiti ovdješnje c. k. kot. školsko vijeće, koje se tim listom često služi za omot svojim spisom na predredjena ravnateljstva hrvatskih pučkih škola.

Nu i inače vriedja to viece naše narodno čuvstvo i mimolazi državne temeljne zakone. — Ono zamota svoje spise u „Plecolo“, pa priljepi tiskanice sildečeg sadržaja:

„K. k. Bezirkshauptmannschaft — Volosca — No.“

An di Ravnatelj. pučke Schulleitung in . . . — Portofrei — Dienstsache.“

Zar ne zvoni to krasno? I kako! Ta ovakav galimatijaš mora da zadovolji i Hrvate i Talijane i Niemca. Ovim posliednjim je zadovoljeno nešto više, jer je na omotu udaren i pečat: „K. k. Bezirkshauptmannschaft — Volosca“, a da ne budu ni Talijani ozlovoljeni, pritišne poštanski uređ svoj „Volosca“.

Tako ete shvaća c. k. kotarsko škol. viece u Voloskom jezikovnu ravnopravnost.

Električna željeznica Rieka-Opatija. Kako se iz Rieke javlja, ustrojilo se je konačno u Beču dioničarsko društvo za izgradnju električne željeznice, koja će spajati Matulje, Volosko, Opatiju i Rieku. Radnje će otpočeti u jultju ili najdulje augustu ove godine. Pruga, koja će voditi iz Voloskog na Rieku, izgradit će se budućeg godine, te će se u tu svrhu povisiti glavnicu spomenutog društva za milijun kruna. Društvo misli dapače proširiti mrežu električne željeznice duž čitavog hrvatskog i istočnog istarskog primorja.

Pazinski kotar:

Predavanje u Pazinu. Prošle nedjelje dne 7. travnja bilo je prvo predavanje iza Uzkrsa. Predavao je g. prof. A. Mucalo o „Našimpticama pjevicama“. Slušatelja je bilo skoro 200. Sljedeće nedjelje dne 14. travnja predavat će g. prof. dr. Mate Kević o „Kraljevici Marku“. Početak u 10 sati u dvorani „Narodnog Doma“.

Glavne skupštine.

1. Podružnica muška družbe sv. Cirila i Metoda za Istru u Pazinu držat će svoju glavnu godišnju skupštinu dne 14. travnja 1907. u prostorijama „Narodnog Doma“ u Pazinu. Početak u 2 sata poslie podne. Gospoda se članovi učtivo pozivlju, da mnogobrojno posjete našu skupštinu.

Odbor.

2. Vojničko-veteransko društvo Nađvojvoda Albrecht u Pazinu držat će u nedjelju, dne 14. travnja 1907. svoju skupštinu u prostorijama „Narodnog Doma“ u Pazinu.

Dnevni red:

1. Izvješćaj o zajedničkom sastanku primorskih društava u Trstu.
2. Nabava nove uniforme.
3. Eventualija.

Početak u 4. sata poslie podne.

Odbor.

Iz Kringo — občina Tinjan — pišu nam: Mnogo je prošlo vremena od kada se nije ništa čitalo u cijenjenoj „Nađvoj Slugi“, iz ovog našeg kraja, te će možda misliti gospoda čitatelji, da nije nijedan ovdje više živ ili da ide sve u potpunom redu i zadovoljstvu, ali je sve obratno. Na občinskoj upravi u sada sarne talijanske „podređnice“ pod vodstvom pazinskog talijanašca Mracha (čitaj Mrak).

Medju ovima su dva, koji su pred trijma godinama bili najvršći naši narodnjaci, dođim su sada kod zadnjih občinskih izbora bili najprvi talijanski „agita-

tori“, koji su se po své noći klat silenci i nagovarajućići udovice na njima punomoći za glasovanje. J te dvoje bio je čitatelj i pre „N. Sl.“ pod imenom Grgo Fabriss je Bože Mofrdin, kčmar i mješć govina“ kako glasi napis nad vratu; ovdje mu poručujemo, i časno držati napis hrvatski a Talijan; dobro i pametno bi bilo jedan naš čovjek mu ne ide ni u ni u „butjgu“.

Ovdje je običaj na dan Vagravaju mužari izabrani i plaćeni čine, što punim pravom odobravaj bio je običaj, da poslie večernje ti izpale svaki jedan hitac g. župnik drugomu, u znak postovanja, kom svaka hvala i postovanje; ali ovaj nije toga čulo ni vidilo, već se put nešto novoga čulo i vidilo. — „Nimac“ je sjedio pred crkvenim čekao dok izadje g. učitelj Grzintjim se rukova i skupa se uputili sku zgradu. Kad su došli blizu, izpallili svaki svoju pušku u znak vanja g. učitelju. To nam se baš smješno vidi, zašto se čine takve rije, kakve zasluge ima sadašnji g.

Mislimo da je više imao zasluga gov predšastnik štovani gospodin Bolonić, jer on se je više zauzimjevanja u crkvi i kod procesija d red sa školskom djecom, komu nek i ovdje izrečena naša duboka zahv njemu se nije nigdar streljalo u zn štovanja.

Sadašnji se g. učitelj previe (Rajkom i starim „Nimcen“, najlj „šranjaki“. Mi bismo upozorili na učitelja, da je svaki, koji se je dr: Rajkom, bio poslie prezren od njeđ svih njegovih istomisljenika te mu dogadjalo svakih nepodobština; ne bude dokazom za to sve ono što dogodio u zadnje vrieme g. župnika Za sada dosti, sa dozvolom drugi pu (izvolite, samo pravo i istinito. Op.

Porečki kotar:

Odsudjeni talijanski izgro. Iz Oprlja pišu talijanskim listovom, bilo prvih dana ovoga mjeseca jednu desetoricu-oprtajskih građana odsu u Motovunu na 5—10 dana zatvoru sa mjeseca marča svoga župnika g. kera na nekom sastanku kod Sv. I izgrditi i izvizdali te mu istog da gradić pred njegovim stanom nepriški demenstrirati. Posredovalo je or tvo, al se demonstranti ne hjeđeše i Medju odsudjenicima nalazi se čelnik Rinaldi jer nije hotio oružn pružiti pomoć proti demonstrantom.

Knštoler 6. aprila 1907. Davno se nismo oglašili, šutili i trpili smo; ne možemo, mjera je puna; pa Vas lino g. uredniče da uvrsite naše ja u dičnu „N. S.“

Na veliku subotu u večer idj običaju procesija po selu sa Presv Oltarskim Sakramentom; bađakin i su od pamtivieka občinski zastupnici kveni kamerari, jer se to smatralo za veći čast. Svoj nezadovoljstva, et zavladalo medju narodom proti župe u vtelju Blažu Demarinu nisu došli u cu ni zastupnici ni kamerari, da no bi narod sumnjao, da svojom prisutnu odobravaju njegov postupak. Njihovo i sto zauzela je četvorica naših seljaka. Blažu nije to bilo po volji, pa kao mal zavikne: „Quattro altri che porta il dachin, e se ne, andemo sena, (talijan: zar nje lo drzovito i bezobrazno izazvan, — i tako je bilo. Mnogo je naroda za stilo procesiju; a psavaka proti sveden bilo je sto puta više nego molitva na Presv. Oltar. Sakramenta. Bila je to psablažan! Da je narod zapustio crkv zamario sv. Sakramenta, i da su u vri sv. mše i blagoslova u nedjelju i bli dane pune kčme i boćalšta, a cri

prazna, nije čudo, kad smo već tri godine bez kršćanskog nauka u crkvi i u školi. Propovjed uvijek ista bez glave i bez repa, u jeziku već ciganskom, nego li hrvatskom, kao za sprdnju; — vani pak još izgled što nam jasno dokazuju i potvrđuju sliedeći događaji:

Jedne nedjelje poslje blagoslova pred crkvom na placu, nastao je prepir među don Blaža i seljaka P. B. Što su si sve izgovorili, ružno je slušati i pripovijedati; a radi pristojnosti ne smije se pisati; — što je tu bljutavih i nevaljanih riječi peko glave. Oba crvena kao kuhani raci (bilo je po podne) dok se tako častili, prisutna hrpa od par stotina ljudi počela zviždati i urlikati kao kraljice na dan pusta. Pametniji se ođalečili, da ne slušaju poganih jezika. Bar svećenik imao se zastiti i prestati — ali još i isto je tako dalje celiu uru. Tu Vam je bilo sprdnja, sramota i svega na što naše selo nije viđno. Čulo se i povika: Čemu je biskup?! zašto drži takova popa? — van s njim! Takova prizora nije doživio najstariji Kaštelanac. — Nikakva svadja dobrim plodom ne radja, a tako neće ni ova, jer je sablazan pravo moralno ubijstvo svega pučanstva.

Seljak I. K. predbacio je popu Blažu neka pusti svaki prepir i neka bolje vrši svoju dužnost. Poslje malo dana došao je isti seljak u župni ured zamoliti g. upravitelja, da mu dodje dijete krstiti, — ali u zao čas! Čim je u sobu stupio, zatvorio je don Blaž kračunom vrata kuće i sobe; pograbio seljaka za prsa te ga dobro zdrmao i stresao (bilo je po podne) i tako se osvetilo glasoviti i nigar dosta pohvaljeni razfratar Demarin.

Na dan vazma uhvatilo je don Blaž za ruku pjevača A. L. i hotio ga bez svakoga uzroka sa kora baciti, što mu se nije posrećilo. Isti dan gurnuo je mladića I. L. u crkvi iz uzroka valjda što u njegov rog ne puše.

Seljaku D. J., koji je vino vozio, dao je don Blaž na placu pred crkvom cigarete, da se iz njegove ćutare vina napije — potegnuo je junački.

U školi postupa fra Blaž upravo surovo. Nemirnoj djeci rekao je više puta „Figura porca“ i rekao je također u školi, da hrvatsko pozdravljenje u crkvi „Budi hvaljen i pozdravljen presv. oltarski sakrament i t. d. smrdi Bogu i ljudem. (Grozno. Čini se da njegova mecnica i samom vragu smrdi) Djecu, što su iz „Legine“ škole došla u našu, zanemariva i prezire, često vrijeđa učenike, zovuć ih nadimkom mjesto pravim prezimenom; toga radi izbjegavaju i slabo polaze školu one ure, kad on u školu dođe. Jedna učenica, nazvana sa nadimkom, vratila mu je milo za drago rekav mu „Bumbaro“! — Iz navedenog je otevidno, da don Demarin nezna. poštovati dostojanstvo mjesta ni u crkvi ni u školi; zato njegov rad ne može uroditi plodom na slavu Božju i spas duša.

Jedne nedjelje rekao nam je fra Blaž sa oltara, da će u Kašteliru ostati dok ga bude volja i „da ga ja počjem ča is Kaštelir bi ga biskup plaka“. Iz njegovog se govora vidi od kuda vjetar puše, pa nam pruža dokaz i jamstvo, da smo dovedeni na rub propasti od onih, kojih je po zvanju dužnost skrbiti za moralni i materijalni boljek naroda; — za pogubljenе duše odgovarati će oni pred sudom božjim.

Da li smo mi pak u dužnosti trpiti našom mukom plaćati i hraniti nedostojnog svećenika, koji je kadar i u crkvi i u

župnom uredu upotopastiti čovjeka, neka sudi javnost i čitaoci čitane „Naše Sloga“. Toliko na znanje presvj. biskup. Ordinarijatu, slav. c. k. poglavarstvu u Poreču i Rijatu, za danas dosti.

(Čestitamo Njegovoj ekcelenci g. biskupu Flappu na takovom dušobrižniku i li sijnilis . . . P. Op. Ured.)

Koparski kotar:

Is Velog Mlana kod Buzeta pišu nam, da će tamošnja podružnica družbe sv. Cirila i Metoda obdržavati svoju redovitu godišnju glavnu skupštinu dne 14. travnja u kući Vivoda Antuna u Velom Mlanu sa običnim dnevnim redom; početak u 4 sata poslje podne. — Preporuča se svim rodoljubom i prijateljem za mnogobrojni posjet.

Prije i kašnje obdržavanja skupštine priredjuje se pjesna zabava, te će svirati vriedna „sokolaka glazba“ iz Buzetske okolice.

Franina i Jurina.

Fr. Znaš ti Jure, zač mošćenički potešta zove va Mošćenice furešti, da jih počastli.

Jur. Zač te drugi; Grego, Kafula, a i sam ti furešti.

Fr. Ma vero, imaju ti furešti debelu kožu, kad se puste birat, vabenj, da jih posteda. di. Moschiena ni mogal počastiti gradjanstvom; za sen tem, ča je pozval i „bajuneti“ va potestariju i za sen tem, čaj obe ruki dignul, ke bi bile vajale za dva glasa, da muj riuslio i čaj zavapil „aviva citladini štraordinari“!

Jur. Ma pur, govori Skrbac s kraja, da te ih storit, zač se mora gledat partid i zajik, taljanski zajik va mošćenišćino jako rabi, a hrvatski se ni besede ne čuje ni se nebi nanika razumelo.

Fr. Ja ne verujem tebe Jure ni Skrbcu, zač ja znam, da te mošćenički i besečki naši prezentanti se kurajo držat.

Jur. To bi bilo lepo i dobro, da jih ne bi Budić spravit vanka.

Fr. Tega vraga pak ne vjerujem, zač te naši reć to je naša kuća, mi smo tu gospodari, a imamo i više kuraja i forei, zač nam ne morete niš pod nos dat, kako mi Vam, zato i ste tako dešperani, kad Vam rećemo, da se pustite kupit.

Razne primorske vesti.

Gülükovanje i promaknuće. Upravitelj ravnateljstva c. k. redarstva u Trstu, vladin savjetnik g. dr. Alfred Manussi do Montesole imenovan je dvorskim savjetnikom i ravnateljem redarstva.

Nadsavjetniku redarstva g. dru. Mahkoveu podieljen je naslov vladina savjetnika.

Tršćansko-koparski biskup u Rimu. Židovski „Piccolo“, koji je uvijek dobro obavijestio o svemu što se dogadja na tršćanskom ordinarijatu, javlja, da je pošao tršćansko-koparski biskup preuzvišeni g. Nagl u Rim u poslu slovenskog liturgičnog jezika i radi uredjenja Ricmanjčkog (po njegovu Rumagnu) pitanja. Bit će tako kad „Piccolo“ kaže!

Izborne sekelje. Tužo nam se s raznih strana Istre, da u pojedinih obćinah, gdje bi to absolutno potrebito bilo, nema u obće izbornih sekcija za predstojećee državne izbore, ili ako pak jesu, određene su tako, da će se izbornici istim slabo okoristiti moći, jer su nepravredno ili neumjestno razdieljene.

Radi toga upozorujemo naše prijatelje u takvih obćinah, da učine na vrijeme potrebite korake a da se: 1. ustroje takove sekcije gdje ih nema i gdje bi mogale biti ili 2. da se odredjene promjeni tako, da se budu mogli izbornici njima okoristiti. Molbe u tu svrhu ima se upraviti na odnosnu političku oblast (kotarsko poglavarstvo) a za slučaj da takve molbe ostanu neustislane ili odbijene, neka se proti odluci kot. glavarstva rekurira na c. k. namjestništvo u Trstu. O svakom takvom rekursu neka se odmah obavijesti predsjednika centralnog izbornog odbora za Istru i Trst, zastupnika Mandića, koji će se tamo za povoljno riešenje utoka zauzeti!

Do izbora dieli nas još mjesec dana, još je dakle na vrijeme da se podnese takve molbe i eventualne utoke proti nepovoljnoj riešitbi kotarskih poglavarstva.

Nova družtva. C. k. namjestništvo u Trstu potvrdilo je pravila novoustrojenih družtava: — Pevsko in tamburasko družstvo „Gorska Vila“ u Podgradu, te pjevačko i tamburasko družstvo „Javor“ u Mihotićih, u Voloskom kotaru.

Narodni darovi. G. Vladimir Malvić, kr. sudbeni pristav u Dvoru (Hrvatska) sabrao je u prijateljskom družstvu za Družbu K. B. Živio sbirać i plemeniti darovatelji!

Iz Hamboldt Areats (Kalifornija) nam pišu: Na 29. prošloga marča navršilo je 50 godina Vaš zemljak čestiti rodoljub B. Vjekoslav Ferlan Ribar, koji je pred 50 godina ugledao svjetlo božje u Rubesi (Dolčić) u obćini Kastav. Providnost Božja dopratila ga amo, daleko izvan doma, te pomoću njezinom i svojim marljivim i poštenim radom zaslužuje komad kruha. Da proslavi taj spomen-dan, što ga je dočekao u sreći i zdravlju, darovao je za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru K 450.

Plemenitom našem zemljaku čestitamo, što je sretno prebrdio pol vieka u teškom naporu svoga rada za evagdanji život, te mu želimo, da mu Bog udiele i nadalje svaku sreću i dobro zdravlje, da umogne svoje stare dane proživiti sretno i zadovoljno među svojima na rodjenoj grudji.

Živio!

C. k. Notar

Anton Iusti

otvorio je svoju pisarnu

u Buzetu.

Br. 29.

POZIV

na glavnu skupštinu

gospodarske zadruge, koja će se obdržavati u Kastvu, u vrtu „Narodnoga Doma“, u nedjelju dne 14. aprila 1907. u 9 sati prije podne sa sliedećim

DNEVNIM REDOM:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvjestaj tajnika.
3. Izvjestaj blagajnika.
4. Izvjestaj revizijskog odbora.
5. Razni predlozi.
6. Izbriebanje gospodarskog orudja.

Gospodarska sadruga

Kastav, dne 30. marča 1907.

Predsjednik:

Kazimir Jokušić.

Traži se

boravište Apolonije Purg. Obavjest o tom umoljava se priposlati na V. Zadrovića — Petrinja (Hrvatska.)

Vabilo

na XIII. obćni sbor „Podgradske posojilnice in hranilnice“, ki bude u četrtak, dne 18. aprila 1907. ob 2. uri popoldne u sadružni pisarni u Podgradu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo starešinstva.
2. Poročilo nadzornistva.
3. Potrjenje računov za l. 1906.
4. Določitev oškodnini in daril v smislu § 20 z. prav.
5. Izvolitev starešinstva, nadzorstva in razsodstva.
6. Razprava o ustanovitvi pokojniškega zaklada.
7. Eventualni predlogi.

PODGRAD, dne 1. aprila 1907.

Starešinstvo.

OPAZKA: Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopano v smislu § 49 zadr. pravil zakonito število zadržnikov, obdržaval se bodo drugi obćni zbor v istem kraju, z istim dnevnim redom isti dan ob 3. uri popoldne, kateri sme brezpogojno sklepali.

Soboslikar

Vladimir Vojska

PULA — Via Sergia, 59.

Preporuča se p. n. općinstvu grada Pule i okolice za soboslikarske i lićilarske radnje.

Izradba moderna, ukusna i trajna.

Cijene umjerene.

GOSTIONIČARI I KRČMARI!

Častim se staviti Vam do znanja da sam preuzeo zastupstvo dobro poznate pivce iz tvornice Česke Dioničke Pivovare u Budjejevićah i od danas unapried prodaje se u mojem skladištu ulica S. Martino uz trgovinu pokućstva A. ŽUNIĆ & Cie. (ulaz u dvorištu Furbererl). Dobiva se, u bocama i bačvicama.

LACKO KRIŽ.

je izjavio, da hrvatski zastupnici imaju isto tako kao i svi ostali pravo svaki dan u saboru govoriti i da se s toga hrvatska zastava može svaki dan izvesti, te da će odrediti, da se od sada izakne uvijek uz majgarstu i hrvatske zastava na zgradi parlamenta.

Pregovori izmedju hrvatske stranke i starčevićanaca u pitanju kandidature u zadarskom izbornom kotaru nisu doveli ni do kakva rezultata te se odbori razidjose, a svaka stranka poslaviti će svog kandidata. Ovo će imati upliva i na izbornu gibanje u cijeloj Dalmaciji, te se već sada javlja, da će starčevićanci proglašiti kandidature u svih izbornih kotarima Dalmacije.

Crna Gora.

Kneginja Milena odputovala je iz Rima u Crnu Goru u pratnji svog sina prijestolonasljednika Danila, te crnogorskih princeza Milice i Vere i srbiske princeze Jelene.

Izbornu pravu za crnogorsku narodnu skupštinu imade po novom izbornom redu svaki crnogorski državljani, koji je navršio 21. godinu. Biral se može samo osobno. Svaki kandidat ima svoju škrinju. Izbornik dobije od predsjednika izborne komisije krugljicu, koju baci u jednu škrinju ali se mora dotaknuti sviju škrinja tako, da se nezna u koju je škrinju spustilo krugljicu.

Srbija.

Dne 7. u sjednici skupštine interpellirao je mladoradikal Drašković vladu, da li je istina, da su Austro-Ugarska i Rusija predale nedavno srbskoj vladi notu, u kojoj se zahtjeva, da se ograniči djelatnost srbiskih ustaških četa u Staroj Srbiji i Makedoniji. Konačno pita interpellant, otkad je neodvisna Srbija stavljena pod nadzor spomenutih velevladi. Ministar-predsjednik Pasić odgovara, da su austro-ugarska i ruska vlada samo prijateljski upozorile srbisku vladu na djelatnost srbiskih ustaških četa u Makedoniji i da je srbiska vlada izjavila, da će moralno djelovati, kako bi se ograničila ta djelatnost, ali da Turska ima zadaću, da na svom području čuva red i mir.

Bugaraka.

U Sofiji je demokratska stranka održavala prosvjednu skupštinu protiv vlade, kojoj je prisustvovalo velik broj ljudi. Govornici su oštro kritikovali zadnje mjere vlade, te pozvali da se boj protiv vlade nastavi.

Ministarsko je vijeće zaključilo, da se ima što skorije ponovno otvoriti sveučilište u Sofiji, te će vlada poduzeti sve shodne korake. Pri namještanju sveučilišnih profesora naći će vlada na znatne poteškoće, jer je zaključila imenovati samo one profesorima, koji se budu podvrgli novom sveučilišnom zakonu i statutu. Drži se, da će više srednjoškolskih profesora poslati sveučilišnim docentima, a možda će se pozvati i neke profesorske sile iz inozemstva.

Rusija.

Londonski „Daily Mirror“ priobćuje senzacionalnu vijest, da će se car Nikola još ovog mjeseca odreći prijestolja i da će jedini carev brat, veliki knez Mihajlo, preuzeti regenciju sve dok prijestolonasljednik Aleksij ne bude punoljetan. Veliki knez Mihajlo poče će polovicom ovog mjeseca u Windsor, gdje će se saslati sa svojom budućom zaručnicom princezom Viktorijom od Schlewig-Holsteina, nećakinjom kralja Eduarda. Put carice-udove Marije Feodorovne u London bio je u svezi s ovim zarukama. Princeza izjavila se je spremnom preći na pravoslavlje. — Rusko poklisarstvo u Londonu najenergičnije oprovrgava ovu vijest a isto to čini i dvorski maršal princeze Viktorije. Unatoč tim dementima tvrdi „Daily Mirror“, da je vijest sasvim iz pouzdana izvora.

Car dobiva danomice veliku množinu molbenica, da s mjesta razpusti drž. dumu, koju označuju revolucionarnom. Ove mol-

benice potječu sve iz istog vrala, te su djelo „saveza pravih ruskih ljudi“. U ondjelijim političkim krugovima već su zabrinuti, da bi car ovomu pritisku reacionaraca možda ipak mogao popustiti i dumu razpustiti, što bi moglo za Rusiju imati kobnih posljedica.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Isborni pokret u Puli. Sinoc je u dvorani „Narodnog Doma“ obdržavala naša stranka veliku izbornu skupštinu, kojoj je prisustvovalo izvanredno mnogobrojno občinstvo. Računa se da je bilo preko 1000 naroda. Toliko našega naroda, još ne vidjesmo na okupu u Puli kod izbornog sastanka. Oduševljenje pak i posebno zanimanje za nastajne državne izbore u našem narodu u Puli, ovoga puta je vrlo utješljivo, te po tome sudeći, stvari za našeg kandidata veleuč. g. dra Matka Laginju stoje vrlo dobro.

Skupštinu je otvorio ovdješnji odvjetnik g. dr. Ivan Zuccon, koji je vatrenim riječima predočio rad kamorze i njezinog vođe Rizzia. Govorili su još gg. Niko Mardešić, Lacko Križ i Ante Belanić, koji su svi crtali pogubni rad i neprijateljstvo kamore prema svemu što je naše a s druge strane istakli neprolazno zasluge dra. M. Laginje. Sakupljen narod je više puta prekinuo govornike burnim pljeskanjem i oduševljenim poklicima: Živio dr. Laginja! Skupština je tekla vrlo mirno i dostojanstveno, što je bilo valjda zazorno nekomeu nazovi socijalisti Jelićiu, zavedenom zanešenjaku, koji je kušao da pomuti onaj lepi mir i red što je vladao u narodu. Nu nije mu uspelo, jer nije došao do riječi.

Na koncu razisaše se narod mirno srdcem punim oduševljenja za našega kandidata dra. Matka Laginju.

Nova trgovačka luka u Istri. Bečke su novine javile, da je predsjednik pomorske oblasti Ebner došao u Pulu, da pregleda novu osnovu prema kojoj bi se u zaljevu medulinskom na jugu od Pule imala sagraditi nova luka. Držimo, da ova osnova nije ni najmanje pedesna, jer ako se radi ratne mornarice hoće da gradi nova trgovačka luka, osobito s obzirom na trgovačku plovidbu, onda bi svakako bio zgodniji zaliv verudski. Parobrodni naime ne bi trebali da obadju premanturski rt, te bi uštedili najmanje st i pol svog puta, a verudski zaliv kao mnogo bliži Puli zaštićuje kud i kamo zgodnije, a i jestiniji je.

Novo skladište piva. Danas je otvorio g. Lacko Križ u Puli skladište piva iz tvornice češke dioničke pivovare u Budjevojicah, poznate i na glasu pive pod imenom „Budjejoivička piva“.

Iza glasovite pilzenjske pivo ova je najbolja češka piva. Upozorujemo gostioničare i krčmare na današnji oglas u našem listu.

Školska oblast i „Legni“ biljeg. Prijatelj iz Vodnjanstino javlja nam skoro nevjerojatnu vijest. Mjesno školsko vijeće u Vodnjanu stavlja na službene spise, upravljene pojedinim ravnateljstvom pučkih škola onog okružja biljega društva „Lega Nazionale“. Mi neznamo doista kako da okristimo takovo postupanje one školske oblasti, koja zaboravlja na svoje dužnosti i na svoj službeni položaj. Hjeljeli bismo čuti, što bi kazali Talijani kad bi koje hrvatsko školsko vijeće tako postupalo s talijanskim školama. Znateljni smo da li je to poznato c. k. kot. škol. vijeću u Puli i da li ono odobrava takovu nezodvojenu agitaciju.

Voloski kotar:

Židovski „Piccolo“ kao omot službenim spisom. Iz Voloskog kotara pišu nam: Naše političke oblasti u Istri hoće da i izvanjskim načinom pokažu svoje

poštovanje i svoju ljubav do glasila irčanskog židova. Nije im bo dosta, što ga podupire i čita većina političkih činovnika, već mu oni služe i za reklamu tim, što ga šalju na podređene oblasti kao omot svojim službenim spisom. I kod naših javnih oblasti je taj list ne samo udomaćen i dobro vijdan, već i kodjer je vrlo cijenjen i pažen. Međju osobite prijatelje toga lista valja ubrojiti ovdješnjega c. k. kot. školsko vijeće, koje se tim listom često služi za omot svojim spisom na podređena ravnateljstva hrvatskih pučkih škola.

Nu i inače vrijeda to vijeće naše narodno čuvstvo i mimmollazi državne temeljne zakone. — Ono zamota svoje spise u „Piccolo“, pa prilipie tiskanicu slededećeg sadržaja:

„K. k. Besirkehauptmanschaft — Volosca — No.“

An di Ravnatelj. pučke Schulleitung im. — P. Trofresi — Dienststache.

Zar ne zvoni to krasno? I kako! Ta ovakav galmatijaš mora da zadovolji i Hrvate i Talijane i Niemce. Ovim posljednjim je zadovoljeno nešto više, jer je na omotu udaron i pečat: „K. k. Besirkehauptmanschaft — Volosca“, a da ne budu ni Talijani ozlovoljeni, pritise postanski ured svoj „Volosca“.

Tako eto shvaća c. k. kotarsko škol. vijeće u Voloskom jezikovnu ravnopravnost.

Električna željeznica Rieka-Opatija. Kako se iz Rieke javlja, ustrojilo se je konačno u Beču dioničarsko društvo za izgradnju električne željeznice, koja će spajati Matulje, Volosko, Opatiju i Rieku. Radnje će odpočeti u juli ili najdulje augustu ove godine. Pruga, koja će voditi iz Voloskog na Rieku, izgradit će se u buduću godinu, te će se u tu svrhu povisiti glavica spomenutog društva za milijun kruna. Društvo misli dapače proširiti mrežu električne željeznice duž čitavog hrvatskog i istočnog istarskog primorja.

Pazinski kotar:

Prodavanje u Pazinu. Prošle nedjelje dne 7. travnja bilo je prvo predavanje iza Uzkrsa. Predavao je g. prof. A. Mušalo o „Našimpticama pjevicama“. Slušatelja je bilo skoro 200. Slijedeće nedjelje dne 14. travnja predavat će gosp. prof. dr. Mate Kevič o „Kraljeviču Marku“. Početak u 10 sati u dvorani „Narodnog Doma“.

Glavne skupštine.

1. Podružnica muška družbe sv. Cirila i Metodaja za Istru u Pazinu držat će svoju glavnu godišnju skupštinu dne 14. travnja 1907. u prostorijama „Narodnog Doma“ u Pazinu. Početak u 2 sata poslie podne. Gospoda se članovi učtivo pozivlju, da mnogobrojno posjete našu skupštinu.

Odbor.

2. Vojničko-veteransko društvo Nadvojvoda Albrecht u Pazinu držat će u nedjelju, dne 14. travnja 1907. svoju skupštinu u prostorijama „Narodnog Doma“ u Pazinu.

Dnevni red:

1. Izvješčaj o zajedničkom sastanku primorskih društava u Tratu.
2. Nabava nove uniforme.
3. Eventualija.

Početak u 4. sata poslie podne.

Odbor.

Iz Kringo — občina Tinjan — pišu nam: Mnogo je prošlo vremena od kada se nije ništa čitalo u čijenjenoj „Našoj Slogi“, iz ovog našeg kraja, te će možda misliti gospoda čitatelji, da nije nijedan ovdje više živ ili da ide sve u potpunom redu i zadovoljstvu, ali je sve obratno. Na občinskoj upravi su sada same talijanske „podrepnice“ pod vodstvom pazinskog talijanašca Mracha (čitaj Mrak).

Međju ovima su dva, koji su pred trijma godinama bili najčvršći naši narodnjaci, dočim su sada kod zadnjih občinskih izbora bili najprvi talijanski „agila-

tori“, koji su se po své noći klatili okolo sileći i nagovarajući udovice nek dadu njima punomoći za glasovanje. Jedan od te dvojice bio je čitatelj i predplatnik „N. S.“ pod imenom Grgo Fabris, a drugi je Bože Mofrdin, krčmar i mjesovita trgovina“ kako glasi napis nad kućnimi vratii; ovdje mu poručujemo, da nije častno držati napis hrvatski a on biti Talijan; dobro i pametno bi bilo, da nijedan naš čovjek mu ne ide ni u krčmu ni u „butlugu“.

Ovdje je obćtaj na dan Vazma da gruvaju mužari izabrani i plaćeni od občine, što punim pravom odobravamo, ali bio je obćtaj, da poslie večerje ti „hitaci“ izpale svaki jedan hitac g. župnika, a ne drugomu, u znak poštovanja, komu i ide svaka hvala i poštovanje; ali ovaj put se nije toga čulo ni vidilo, već se je ovaj put nešto novoga čulo i vidilo. — Stari „Nimac“ je sjedio pred crkvenimi vratii i čekao dok izadje g. učitelj Grzinčić; s kojim se rukova i skupa se uputili u školsku zgradu. Kad su došli blizu „hitaci“ izpalli svaki svoju pušku u znak poštovanja g. učitelju. To nam se baš čudno i smješno vidi, zašto se čine takve novotarije, kakve zasluge ima sadašnji g. učitelj?

Mislimo da je više imao zasluga njegov predšastnik štovani gospodin Petar Bolonić, jer on se je više zauzimao kod pjevanja u crkvi i kod procesija držao je red sa školskom djecom, komu neka bude i ovdje izrečena naša duboka zahvala, ali njemu se nije nigdar streljalo u znak poštovanja.

Sadašnji se g. učitelj previše drži sa Rajkom i starim „Nimcem“, najljućima „sarenjakima“. Mi bismo upozorili na to g. učitelja, da je svaki, koji se je držao sa Rajkom, bio poslie prežen od njega i od svih njegovih istomišljenika te mu se je dogadjalo svakih nepodobština; neka mu bude dokazom za to sve ono što se je dogodilo u zadnje vrijeme g. župniku. Za sada dosti, sa dozvolom drugi put više. (Izvolite, samo pravo i istinito. Op. ur.)

Porečki kotar:

Odsudjeni talijanski izrednici.

Iz Oprtja pišu talijanskim listovom, da je bilo prvih dana ovog mjeseca jedno dva-deseterica oprtaljskih građana odsudjeno u Motovunu na 5—10 dana zatvora jer su mjeseca marča svoga župnika g. Walkera na nekom sastanku kod Sv. Lucije izgradili i izvivdali te mu istog dana u gradiću pred njegovim stanom neprijateljski demonstirali. Posređovalo je oružništvo, ali se demonstranti ne htjedose razići. Međju odsudjenicima nalazi se i načelnik Rimaldi jer nije hotio oružničtvu pružiti pomoć proti demonstrantom.

Kaštolir 6. aprila 1907. Davno Vam se nismo oglasili, sutill i trpiti smo; dalje ne možemo, mjera je puna; pa Vas molimo g. uredništvo da vurstite naše jade u u džnu „N. S.“

Na veliku subotu u večer ide po običaju procesija po selu sa Prasetim Oltarskim Sakramentom; baldakin nosili su od pamtlivika občinski zastupnici i crkveni kamerari, jer se to smatralo za najveću čast. Sbog nezadovoljstva, što je zavladalo među narodom proti župe upravitelju Blažu Demarinu nisu došli u crkvu ni zastupnici ni kamerari, da ne bi naš narod sumnjao, da svojom prisutnošću odobravaju njegov postupak. Njihovo mjesto zauzela je četvorica naših seljaka. Fra Blažu nije to bilo po volji, pa kao mahnit zavikne: „Quattro altri cho porta il baldachin, o so ne, andemo senza, (talijanski, zar nije to drzovito i bezobrazno izazivanje?) — i tako je bilo. Mnogo je naroda zapustilo procesiju; a psuvaka proti svećeniku bilo je što puta više nego molitva na čast Presv. Oltar. Sakramenta. Bila je to prava sablazn! Da je narod zapustio crkvu i zanemario sv. Sakramente, i da su u vrijeme sv. mise i blagoslova u nedjelju i blagdana pune krčme i boćalista, a crkva

prazna, nije tuđo, kad smo već tri godine bez kršćanskog nauka u crkvi i u školi. Propovjed uvijek ista bez glave i bez repa u jeziku veće ciganskome, nego li hrvatškom, kao za sprdnju; — vani pak još izgled što nam jasno dokazuju i potvrđuju slijedeći događaji:

Jedne nedjelje poslje blagoslova pred crkvom na placu, nastao je prepir među don Blaža i seljaka P. B. Što su si sve izgovorili, ružno je slušati i pripovjedati; a radi pristojnosti ne smije se pisati; — bilo je tu bijuvatih i nevaljanih riječi preko glave. Oba crvena kao kuhani raci (bilo je po podne) dok se tako čistili, prisutna hrpa od par sirotina ljudi počela žviždati i urlikati kao krabulje na dan pusta. Pametniji se odalečili, da ne slušaju poganih jezika. Bar svećenik imao se zastiti i prestati — ali joki išlo je tako dalje cilu uru. Tu Vam je bilo sprdnja, sramota i svega na što naše selo nije vično. Čulo se i povika: Čemu je biskup? i zašto drži takova popa? — van s njim! Takova prizora nije doživio najstariji Kaštelirac. — Nikakva svadja dobrim plodom ne radja, a tako neće ni ova, jer je sablazan pravo moralno ubijstvo svega pučanstva.

Seljak I. K. prednacio je popu Blažu neka pusti svaki prepri i neka bolje vrši svoju dužnost. Poslje malo dana došao je isti seljak u župni ured zamoliti g. upravitelja, da mu dodje dijete kratiti, — ali u zao čas! Čim je u sobu stupio, zatorio je don Blaž kračunom vrata kuće i sobe; pograbilo seljaka za prsa te ga dobro zdrmao i stresao (bilo je po podne) i tako se osvelio glasoviti i nigdar dosta pohvaljeni razfratar Demarin.

Na dan vazma uhvatio je don Blaž za ruku pjevača A. L. i hotio ga bez svako uzroka sa kora baciti, što mu se nije posredilo. Isti dan gurnuo je mladića I. L. u crkvi iz uzroka valjda što u njegov rog ne puše.

Seljaku D. J., koji je vino vozio, dao je don Blaž na placu pred crkvom cigaretu, da se iz njegove čuture vina napije — potegnuo je junački.

U školi postupa fra Blaž upravo surovo. Nemirnoj djeci rekao je više puta „Figura porca“ i rekao je također u školi, da hrvatsko pozdravljenje u crkvi „Budi hvaljen i poštavljen gresv. oltarski sakrament i t. d. smrdi Bogu i ljudem.“ (Grozno. Čini se da njegova mrcina i samom vrugu smrdi) Djecu, što su iz „Legine“ škole došla u našu, zanemariva i prezire, često vrijeđa učenike, zovući ih nadimkom mjesto pravim prezimenom; toga radi izbjegavaju i slabo polaze skolu one ure, kad on u skolu dodje. Jedna učenica, nazvana sa nadimkom, vratila mu je milo za drago rekav mu „Bumbaro“! — Iz navedenog je očevidno, da don Demarin ne zna poštovati dostojanstvo mjesta ni u crkvi ni u školi; zato njegov rud ne može uroditi plodom na slavu Božju i spas duša.

Jedne nedjelje rekao nam je fra Blaž sa oltara, da će u Kašteliru ostati dok ga bude volja i „da ga ja pojdem da is Kaštelir bi ga biskup plaka“. Iz njegovog se govora vidi od kuća vjetar puše, pa nam pruža dokaz i jamstvo, da smo dovedeni na rub propasti od onih, kojih je po zvanju dužnost skrbiti za moralni i materijalni boljak naroda; — za pogubljenje duše odgovarati će oni pred sudom božijim.

Da li smo mi pak u dužnosti trpiti i našom mukom plaćati i hraniti nedostojnog svećenika, koji je kadar i u crkvi i u

župnom uredu upropasti čovjeka, neka sudi javnost i čitaoi dične „Naše Sloge“. Toliko na znanje presvj. biskup. Ordinarizjatu, slav. c. k. poglavarstvu u Porču i rijazu, za danas dosta.

(Čestitamo Njegovoj ekoleciji g. biskupu Flappu na takovom dušobrižniku i lii mitis . . . ? Op. Ured.)

Koparski kotar:

Iz Velog Mlna kod Buzeta pišu nam, da će tamošnja podružnica družbe sv. Cirila i Metoda obdržavati svoju redovitu godišnju glavnu skupštinu dne 14. m. u kući Vivoda Antuna u Velom Mlnu sa običnim dnevnim redom; početak u 4 sata poslje podne. — Preporuča se svim rodoljubom i prijateljema za mnogobrojni posjet.

Prije i kašnjo obdržavanja skupštine priredjuje se plesna zabava, te će svirati vrijedna „sokolska glazba“ iz Buzetske okolice.

Franina i Jurina.

Fr. Znaš ti Jure, zač mošćenički potesta zove va Mošćenice furešti, da jih počasti.

Jur. Zač te drugi; Grego, Kafula, a i sami ti furešti.

Fr. Ma vero, imaju ti furešti debelu kožu, kad se puste birat, vabenj, da jih potesta. di. Moščienca ni mogal počastiti gradjanstvom, za sen tem, ča je pozval i „hajuneli“ va potestariju i za sen tem, čaj obe ruki dignul, ke bi bile vajale za dva glasa, da muj riušilo i čaj zavapil „aviva cittadini štraordinari“!

Jur. Ma pur, govori Skrbac s kraja, da te ih storiti, zač se mora gjedat partia i zajik, talijanski zajik va mošćeničine jako rabi, a hrvatski se ni besede ne čuje ni se nebi nanke razumelo.

Fr. Ja ne verujem tebe Jure ni Skrbcu, zač ja znam, da te mošćenički i beršetki naši prezentanti se kurajo držat.

Jur. To bi bilo lepo i dobro, da jih ne bi Bučić spravil vanka.

Fr. Tega vruga pak ne vjerujem, zač te naši reć to je naša kuća, mi smo tu gospodari, a imamo i više kuraja i forel, zač nam ne morete niš pod nos dat, kako mi Vam, zato i ste tako dešperani, kad Vam rećemo, da se pustite kupit.

Razne primorske vesti.

Odlikovanje i promaknuće. Upravitelj ravnateljstva c. k. redarstva u Trstu, vladin savjetnik g. dr. Alfred Manussi de Montesole imenovan je dvorskim savjetnikom i ravnateljem redarstva.

Nadsavjetniku redarstva g. dru. Mahkovicu podieljen je naslov vladina savjetnika.

Tršćansko-koparski biskup u Rimu. Zidovski „Piccolo“, koji je uvijek dobro obavješten o svemu što se događa na tršćanskom ordinarijatu, javlja, da je pošao tršćansko-koparski biskup prouzvišeni g. Nagl u Rim u poslu slovenskog liturgičnog jezika i radi uredjenja Ricmanjenskog (po njegovu Rusmagna) pitanja. Bit će tako kad „Piccolo“ kaže!

Izborne sekelje. Tuže nam se s raznih strana Istre, da u pojedinih obćinah, gdje bi to absolutno potrebno bilo, nema u obće izbornih sekcija za predstojeće državne izbore, ili ako pak jesu, određene su tako, da će se izbornici istimi slabo okoristiti, jer su nepravedno ili neumjestno razdijeljene.

Radi toga upozorujemo naše prijatelje u takvih obćinah, da učine na vrijeme potrebite korake a da se: 1. ustroje takove sekcije gdje ih nema i gdje bi mogle biti ili, 2. da se određene promjeni tako, da se budu mogli izbornici njima okoristiti. Molbe u tu svrhu ima se upraviteli na odnosnu političku oblast (kotarsko poglavarstvo) a za slučaj da takve molbe ostanu neuslišane ili odbijene, neka se prstli odluci kol. glavarstva rekurira na c. k. namjestništvo u Trstu. O svakom takvom rekurisu neka se odmah obavijesti predsjednika centralnog izbornog odbora za Istru i Trst, zastupnika Mandića, koji će se tamo za povoljno riešenje utoka zauzeli.

Do izbora dieli nas još mjesec dana, još je dakle na vrijeme da se podnese takve molbe i eventualne otoke proti nepovoljnoj riešitbi kotarskih poglavarstva.

Nova družtva. C. k. namjestništvo u Trstu potvrdilo je pravila novoustrojenih družtava: — Pevsko in tamburaško družtvo „Gorska Vira“ u Podgradu, te pjevačko i tamburaško družtvo „Javor“ u Miholićih, u Voloskom kotaru.

Narodni darovi. G. Vladimir Malvić, kr. sudbeni pristav u Dvoru (Hrvatska) nabrao je u prijateljskom družtvu za Družbu K. 6. Živio sabirac i plemeniti darovatelj!

Iz Humboldt Areata (Kalifornija) nam pišu: Na 29. prošloga marča navršilo je 50 godina Vaš zemljak čestiti rodoljub g. Vjekoslav Ferlan Ribar, koji je pred 50 godina ugledao svjetlo božje u Rubesji (Dolčić) u obćini Kastav. Providnost Božja dopratila ga amo, daleko izvan doma, te pomoću njezinom i svojim marljivim i poštenim radom zaslužuje komad kruha. Da proslavi taj spomen-dan, što ga je dočekao u sreći i zdravlju, darovao je za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru K 450.

Plemenitom našem zemljaku čestitamo, što je sretno prebrdilo pol vieka u teškom naporu svoga rada za svagdanji život, te mu želimo, da mu Bog udieti i nadalje svaku sreću i dobro zdravlje, da uzme svoje stare dane sproživiti sretno i zadovoljno među svojim na rodjenoj grud. Živio!

C. k. Notar

Anton Iusti

otvorio je svoju pisarnu u Buzetu.

Br. 29.

POZIV

na glavnu skupštinu gospodarske zadruge, koja će se obdržavati u Kastvu, u vrtu „Narodnoga Doma“, u nedjelju dne 14. aprila 1907. u 9 sati prije podne sa slijedećim

DNEVNIM REDOM:

1. Pozdrav predsjedalika.
2. Izvještaj tajnika
3. Izvještaj blagajnika.
4. Izvještaj revizijskog odbora.
5. Razni predlozi.
6. Izriečbanje gospodarskog orudja.

Gospodarska zadruga

Kastav, dne 30. marča 1907.

Predsjednik:

Kazimir Jelušić.

Traži se

boravište Apolonije Purg. Obavjest o tom umoljava se priposlati na V. Zadrovića — Petrinja (Hrvatska.)

Vabilo

na XIII. obćni sbor „Podgradske poslovilnice in hranilnice“, ki boče v četrtak, dne 18. aprila 1907. ob 2. uri popoldne v sadružni pisarni v Podgradu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo starestinstva.
2. Poročilo nadzornistva.
3. Potrjenje računov za l. 1906.
4. Določitev odškodnin in daril v smislu § 20 z. prav.
5. Izvličitve starestinstva, nadzorstva in razsedstva.
6. Razprava o ustanovitvi pokojninskoga zaklada.
7. Eventualni predlogi.

PODGRAD, dne 1. aprila 1907.

Starestinstvo.

OPAZKA: Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopano v smislu § 49 zadr. pravil zakonito število sadružnikov, obdržaval se boče drugi obćni zbor v istem kraju, z istim dnevnim redom isti dan ob 3. uri popoldne, kateri sme brezpogojno sklopiti.

Soboslikar

Vladimir Vojska

PULA — Via Sergla, 59.

Preporuča se p. n. općinstvu grada Pule i okolice za soboslikarske i ličarske radnje.

Izradba moderna, ukusna i trajna.

Gijene umjerene.

GOSTIONIČARI I KRČMARI!

Častim se staviti Vam do znanja da sam preuzeo zastupstvo dobre poznate pive iz tvornice Česke Dioničke Pivovare u Budjejevicah i od danas unapried prodaje se u mojem skladištu ulica S. Martino uz trgovinu pokućstva A. ŽUNIĆ & Cie.

(ulaz u dvorištu Furbezeri). Dobliva se u bocama i bačvicama.

LAOKO KRIŽ,

*Pogledajte moju obrascu amr,
Ako imam sam, rve. Ah mal'ciak samo,
Glasovanje nikih-aktidnaja puara,
Da napravi sve. Katharina,
Kniippova to sladna kava.*

Prava samo
u izvornom omotku
sa imenom
Katharina.

Zrela kava, polno
usvojena ne treba ju
piti bez prijese
Katharina-Kniippove
sladne kave.

Ona se je iskazala
svojom vrloznom kao
najodličnijim kavenim
pićem, pa posto je
umijljata
lahko pro-
bavice, naj-
toplije se
preparuje.

Djeca
bi se još samo
morala posvama
na Katharina
priiziti.

OGLAS.

Podpisano pozivlje ovime svoje za-
drugare na glavnu godišnju skupstinu koja
do se obdržavati u nedjelju dne 21. travnja
o. g. u 2 sata po podne u prostorijama
„Gospodarskog društva“ sa sljedećim

DNEVNIM REDOM:

1. Izvještaj upravnog odbora.
2. Izvještaj nadzornoga odbora.
3. Potvrđenje računa za g. 1906.
4. Izbor 3 članova upravnog odbora.
5. Izbor nadzornog odbora.
6. Slučajnosti.

Gospodarsko društvo
— Sv. Maritinkod Buzeta —
registrana zadruga na ograničeno jamčenoje.

HYDROPATIKKO LJEČILIŠTE U SAMOBORU

u blizini glavnog grada Zagreba, u prekrasnom šumovitom
gorskom kraju, na podnožju okićke gore.

Načelnik Lječenja. Kompletno najmodernije uređenje za hidro- i elektro-terapiju sa
hydro-elektrokinetnim kupeljima, Kupelji sa ugljnom kiselinom, vrućim uzduhom, parne kupelji,
medicinalno kupelji i lječenje šangom; masaža gimnastika, lorralnora, knepovanie, sunčanje
i zračnoje.

Liječe se: Bolesni živčanog sustava: neuraslienija, hysteriija, hypochondrija, neuralgija,
migraina, chereza, bazzanica, kljupati, svekolika bolesni centralnog živčanog sustava, napose
kljemo (izuzv dušovno bolesni), Bolesni dišnja, akutni i kronički bronhijaloi katarri, katarri
dušnika i grkljana, bolesni nosa i porebrice, asthina i emphysem.

Nadalje: neuredno ispražljvanje, haemorrhoidi, kronički proljvi, nervosna dyopepsija,
slabotkrvost, blijedica, tustilo, diabetes mellitus, uloz, ricumatizam, griješka srecia i arterio-
schrosa: bolesni žonsko: neuredna menstruacija, blijeli cvjet, upalo i promjano položaja maternice.

Stanovi i opskrbu uređeni su u posebnom penzionu s najvećim komfotom, to sa
svim udobnostima. Postoji obilna, vegetabilna hrana i hrana za diabetike.

Liječnik: Dr. Mijo Juratović.

U mjestu je pošta, brzozav lječejsnička stanica.

Potanje obavijesti daju „Uprava lječilišta u Samoboru“, trg Leopolda Salvatora br. 18.

Krojačnica

Marka Zovića u Pazinu
preselila se u „Narodni Dom“.

PEČATE

... iz gume ...

izradjuje
tiskara Laginja i drug.
PULA, Via Giulla, 1.

PARAMENTE

jeftine i dobre mogu se dobiti
jedino kod tvrdke

JOSIP NEŠKUDLA u Olomucu
— (kralj. Česka). —

Protokolirani zavod i tvornica pre-
poruča uz vrlo niske cijene sjajno
izšivane paramente u raznim slo-
govima, misne odjeće, pluviale,
dalmatike, vole, kasulo, nob-
nice, zastave, orkveno zastave,
čillimo, albe, rokoto, elborije,
monstranoloje, svićonjake,
lustomo i t. d.

uz jamstvo za trajnost, jer je u
vlastitim radionicama izradjeno.

Prednosti zavoda.

Patalci se na drže, s toga je roba u
Olomucu izradjena, koja se ima pismeno
izravno naručiti, za 20%, ili 1/2, jeftinjia
nego li kod svih drugih českih i nje-
mačkih tvrdkaha.

Vrlo pogodna obročna odplaćivanja.
Paramente šaljom na uvit franko. —
Ilustrovani cijenici badeva i franko.

SVOJ K SVOME

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Častim se preporučiti p. n. občinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama,
bratovštinama svoju krasno uređenu

TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA.

Kod mene se dobivaju izvrstne, a od mnogih priznate u svim veltčinama
svijeeće od pravog pčellinog voska kao i finog erkv. tamjana.

Prodajem dobra i svježa — po zdravlje — korisna meda Kig. po K 1-20.

— Kupujem uz dobru cijenu u svim količkama žutog voska. —

Svaku i najmanju naručbu p. n. muštorija obavijam najspretnije,
kao i uz najpovoljnije uvjete.

S veletovanjem
Vladimir Kulić,
Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Odlikovana

J. KOPAC **svijećarna na paru**
Gorica — ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom sta-
rešinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće
iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 5.—. Za prijesnost,
jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božična drva,
vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

Dvostruki elektro-magnetički
KRIŽ ili ZVIEZDA
R. B. broj 86967.
Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim nečelima sastavljen stroj,
koji kod uloga, reuma, astice (težkog disanja), ne-
spavanja, zubljenja u uhu, neuralgije, glavobolje (mi-
grano) kucanja srca, zubobolje, muševne slabosti,
studenji ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju
postelje, najposni, nesjelovice, nagluhasti, drhtanje
na tijelu, influence skopane sa boleću hrta, bledia
(malokrvnosti), želučanih grčeva, bezdnevosti,
lechlasa, pumokrvnosti, svih udnih grčeva, hopen-
chondrie, žilemsli grčeva, hlmorrhoida, kao i kod
svobiste slabosti itd. služi kao nenadokrljivo sred-
stvo, pošto elektro-magnetička struja celim čovječ-
nim telom djeluje, čime se rećeno bolesni u naj-
kraćem vremenu izlećeo.

Poznato je, da liečitelj kod navedenih bolesti
višeokratno elektrizovanje tijela upotrebljuje, ali ipak
na taj način, da jaka struja samo prolazno i po-
vremenom kroz telo prolazi, dočim naprotiv tomu
struja elektro-magnetičnog križa ili zviezda R. B.
br. 86967, kako je jur rećeno, umjeranim načinom
neprekidno na tijelo djeluje, što svakako hrćem
zilećenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izlećene su sa mojim strojom
posve i da izlećenih sa mojim strojom R. B. broj
86967 izlećene zahvale kao i od odličnih; slojeva
izdano svjedoebo i priznanica iz svlji strana svista
pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoje sva-
koma u svako doba na uvit. **GDJE NIJE DAN LIK
NIJE POMOĆAO, MOLIM-POKUŠATI MOJ STROJ,** jer
je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bole-
stima, a očaj bolestnik, koji po možem stroju nabii
bio izlećen najdulje u roku od 45 dana, dobiva
novac natrag.

Upozornjen osobito p. n. občinstvo na to, da
se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji
je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj
kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki
elektro-magnetički križ ili zviezda R. B. br. 86967
osobito se hvali i uživa vanrednu dopadnost poradi
svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 4 K. Rabiti ga mogu samo djeca
i jako slabo gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 6 K. Rabi se kod ostarijih 20
godis, kroničnih bolostih.

Dopsivanje i naručbe obavijaju se i u Hrvat-
skom jeziku. Pouzdeem ili ako se novac usapred po-
salje, raznišijo glavna prodavaona za tu i inozemstvo:

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V., Vadasz-ulica 49/A.
Kalmaz ulica ugao.

**Svoj
K SVOMU!**

— Marko Zović, —
krojački majstor u Pazinu

preporuča

upravo prisjelo moderno sukno za proljeće
i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izradba
po najnovijem kroju, a cijene umjerene. — Pre-
uzima radnje za veleć. svećenstvo. Gotova odieła
vazda na skladištu.

Imade na prodaju šivne strojevo za krojače,
postolare i slične obrtnike iz nagrađene tvornice.
Sastavni diełovi iz najbolje oejeli. Jamstvo
8 godina. — Cijene su od K 60.— do K 260.—

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju zadruih diełova jedan ili više
po kruna 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to
pladn od letoga 4 1/2 %.

dlažo bez ikakvog odbitka.

**Vrađa na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog
odkaza, a iznosu od 1000 K**
ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkasz, uz odkasz od 8 dana.

**Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
iii na mjanice**
i zadruično us garancija.

Uredovni sati svaki dan od 9—za sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne; u nedjelji i blagdanu
osim julija i augusta mjeseca od 9—za prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialu Carrara vlasitita
kuda (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se
dobivaju publiko informacije.

Ravnateljstvo.

Po c. i kr. namjestničtvu u Trstu

OVLAŠTENNA AGENCIJA ZA PUTOVANJA

„ILYRIA“ na Kantridi kraj Rieke.

Udaljeno od Riedskog kolodvora s električnim tramvajem 8 časaka.

**PRODAJA PUTNIH KARATA
ZA AMERIKU, AFRIKU, AZIJU,
AUSTRALIJU I KANADU. o o**

Pisama i brzozavke šalje se na adresu:
„ILYRIA“, RIEKA - FIUME.